

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/200868,Akt-oskarzenia-przeciwko-bylemu-prokuratorowi-Wojskowej-Prokuratury-Garnizonowej.html>
18.05.2024, 20:11

Akt oskarżenia przeciwko byłemu prokuratorowi Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Warszawie

Data publikacji 02.05.2024

W dniu 26 kwietnia 2024 roku Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie skierowała do Wojskowego Sądu Garnizonowego w Warszawie akt oskarżenia przeciwko byłemu prokuratorowi Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Warszawie Andrzejowi O, któremu zarzucono bezprawne pozbawienie wolności dwóch osób – członków NSZZ „Solidarność” i NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych za nie stanowiącą przestępstw działalność podejmowaną w okresie obowiązywania w Polsce stanu wojennego.

Przedmiotem śledztwa Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie były czynności podjęte w 1982 roku w Warszawie przez oskarżonego – wówczas prokuratora Wojskowej Prokuratury Garnizonowej w Warszawie – w ramach dwóch postępowań karnych, w których wymieniony zarzucił Grażynie R. i Krzysztofowi Sz. „rozpowszechnianie pism zawierających fałszywe wiadomości, mogące wywołać niepokój publiczny lub rozruchy” i postanowił o ich tymczasowym aresztowaniu. Brał także udział w rozprawie sądowej przeciwko Grażynie R., składając wniosek o uznaie oskarżonej winnej popełnienia zarzucanego jej czynu i wymierzenie kary 3 lat pozbawienia wolności.

Pokrzywdzeni, będący członkami NSZZ „Solidarność” i NSZZ „Solidarność” Rolników Indywidualnych, zostali zatrzymani przez funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej po przeprowadzonych przeszukaniach ich mieszkań i miejsc pracy, w czasie których znaleziono wiersze o treści satyrycznej i antykomunistycznej pt. „List do Generała”, „Bóg się rodzi 81”, „Zakazana piosenka” oraz ulotki, plakaty i wydawnictwa opozycyjne, z których część została sporządzona przed wprowadzeniem w Polsce stanu wojennego.

Rozpowszechniane przez pokrzywdzonych materiały nie zawierały fałszywych wiadomości i nie zmierzały dowywołania niepokoju publicznego, czy rozruchów. Prezentowały wyłącznie treści będące wyrazem sprzeciwu wobec bezprawnego wprowadzenia w Polsce stanu wojennego i sytuacji panującej wówczas w kraju. Działanie takie nie wyczerpywało znamion przestępstw, także w świetle obowiązujących wówczas przepisów prawa.

Potwierdził to Sąd Najwyższy, który po przemianach ustrojowych w Polsce uniewinnił

pokrzywdzonych od popełnienia przypisanych im przestępstw, stwierdzając między innymi w uzasadnieniach zapadłych wówczas wyroków, że „Analiza treści zakwestionowanych ulotek prowadzi do wniosku, że nie zawierały one fałszywych i podburzających wiadomości. Treść tych ulotek sprowadza się jedynie do krytyki wprowadzonego w Polsce stanu wojennego i związanych z nim ograniczeń w sferze swobód i wolności obywatelskich. Zawierały one opinie, bądź oceny, które dominowały wśród większości społeczeństwa niezadowolonego z restrykcji stosowanych przez władze po 13 grudnia 1981 roku.” Sąd Najwyższy stwierdził także, iż „z analizy wiersza »List do Generała« nie wynika nic, co mogłoby świadczyć o lżeniu, wyszydzeniu lub poniżaniu naczelnych organów władzy. To, że treść owa dotyczy »generała« nie przesądza jeszcze o niczym, a już w szczególności nie wskazuje na osobę ówczesnego premiera.”

Materiał dowodowy zgromadzony w toku śledztwa Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie dostarczył zatem podstatw do przyjęcia, że zastosowanie wobec pokrzywdzonych przez oskarżonego Andrzeja O. tymczasowych aresztowań oraz domaganie się przed sądem wymierzenia surowej kary za czyny nie stanowiące przestępstw, było działaniem bezprawnym i stanowiło akt represji.

Rzecznik Prasowy Głównej Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu
prok. Robert Janicki

Warszawa, dnia 2 maja 2024 r.